

СЦЕНАРІЙ ПРОСВІТНИЦЬКОГО ЗАХОДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ
ДО ОБГОВОРЕННЯ ФІЛЬМУ

КРАЙ ЕЛЕКТРОСМІТТЯ

Пасічник **Наталія**, модераторка, іноклуб: при ТНПУ ім.Володимира Гнатюка

ТЕМА, ЯКУ ВИСВІТЛЮЄ ЗАХІД

- Захист довкілля
- Громадський активізм

УЧАСНИКИ/УЧАСНИЦІ

- Студенти
- Освітняни

МЕТА

Отримання та поглиблення знань, розвиток діалогу та ініціатив, пов'язаних із захистом довкілля, зокрема поводження з відходами

ОСВІТНІ ЦІЛІ/ОЧІКУВАННЯ

- Учасники зможуть отримати та поглибити знання про захист довкілля, зокрема щодо поводження з відходами.
- Учасники зможуть згенерувати ідеї щодо можливих громадських ініціатив для вирішення проблеми поводження з відходами у своїх громадах та регіоні.
- Учасники зможуть підготувати аргументи для діалогу різних сторін (зокрема, влада-громада-бізнес), які могли б сприяти вирішенню проблеми поводження з відходами.

Тривалість проведення: 60 хв.

Перелік матеріалів, необхідних для роботи, включаючи матеріали для творчого завдання:

- комп'ютер, проєктор, екран, акустична система, затемнена аудиторія, фліпчарти, фломастери

Вступне слово до фільму / підготовка до перегляду: 3 хв.

Ось фото з комунального полігону побутових відходів одного з міст Тернопільської області. На них епізоди сортування відходів, яке виконують ромські діти, котрі проживають безпосередньо на цих полігонах (демонстрація кількох слайдів з фото, відзнятими на полігонах міст Тернополя та Чорткова, які подані у Додатку №1).

Проблема відходів в Україні вирізняється особливою масштабністю – як унаслідок домінування в економіці багатовідходних технологій, так і через відсутність протягом тривалого часу адекватного реагування на її виклики. В Україні щорічно утворюється близько 400 млн. тонн відходів, і тільки 6% цих відходів переробляється, що є надзвичайно низьким показником у порівнянні з країнами ЄС, де він становить близько 40% (слайд з інфографікою, який ілюструє структуру управління відходами в Україні та країнах ЄС).

Неперероблені відходи розміщуються на полігонах та сміттєзвалищах, яких лише зареєстрованих у нас налічується понад 5 тисяч. А стихійним нема числа. Вирішення цієї проблеми вимагає широкого спектру діяльності: від законодавчого регулювання до виховання екологічного світогляду та навчання практикам раціонального поводження з відходами.

В Україні розпочато процес адаптації природоохоронного законодавства до правових норм ЄС. У Парламенті знаходиться законопроект «Про управління відходами», який повинен привести національне законодавство у відповідність до Директиви ЄС Про відходи.

Ця директива передбачає запровадження ієрархії пріоритетів поводження з відходами:

1. запобігання утворенню відходів;
2. підготовка до повторного використання;
3. переробка;
4. інший тип утилізації, наприклад – для отримання енергії;
5. ліквідація (видалення на звалища).

Автори фільму торкаються також проблеми диспропорцій розвитку між багатими і бідними країнами «третього світу». У Гані вони проявляються, зокрема, порушенням права на працю, на справедливі і сприятливі умови праці, а також порушенням права на екологічну безпеку внаслідок перенесення до країни відходів, які важко піддаються переробці та стають джерелом забруднення довкілля.

Тут варто згадати Принцип 14 Декларації Ріо, в якому йдеться про те, що «Держави повинні ефективно співпрацювати з метою стримувати або запобігати перенесенню і в інші держави будь-яких видів діяльності і речовин, які завдають серйозної екологічної шкоди або вважаються шкідливими для здоров'я людини».